

«ӘБІЛҚАС САҒЫНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАРАҒАНДЫ ТЕХНИКАЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ» КОМЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

Сәулет және құрылыс факультеті
«Сәулет және дизайн» кафедрасы

БЕКІТЕМІН
ҚарТУ Атқарушы директоры
_____Исагулов А.З.
«__»_____2022ж

6B07301 «Сәулет» мамандықтары
«Сурет» пәні бойынша
шығармашылық кіріспе емтиханды өткізу
ЕРЕЖЕЛЕРІ

Шығармашылық кіріспе емтиханды өткізу
ережелері әзірлеген: аға оқытушы Абдильдина Гульбану
Ахметжановна

«Сәулет және дизайн» кафедрасы отырысында талқыланады

«_16_»_23.03_2022 ж. № _____ хаттама

Кафедра меңгерушісі _____ «_____» _____ 2022ж.

КІРІСПЕ

Үш өлшемді әлемнің жазықтығында суреттеуге суретін салу,оның барлық күрделіліктіндіріндегі-мүмкін емес сәулетшінің қызмет сапа ойдағы нақты.Ең алдымен , жоғары сәулеттік мектептегі үйренуді бағдарлама арнайы пәндердің суретіндегі талапкердің нақтылы дайындығының табиғи қабілеттіліктерінен тысқары ойлайды.Сурет бойынша бұл дайындықты және міндетті сурет өзіне табиғатынан және елестеу бойынша сурет қосатын кіріспе емтиханды тексеру.

Әдістемелік ұсыныстың мәліметтері суреттердің жүргізуін дұрыс тізбекті және олардың олардың бағасының белгісі,сонымен бірге емтихандық жұмыстардың мысалдары талапкерге адамның басының суретін тапсырмаға дайындасуға көмектесу және адамның бастың конструктивтік схеманың талдауы қосу үшін жасалған.

ЕМТИХАН ТАПСЫРМАЛАРЫНЫҢ МАЗМҰНЫ

Сурет үшін (Апполон,Гермес,Гаттамелата,Гомер,Вольтер және т.б)

белгілі классикалық мүсіндердің бастарының гипс үлгісін ұсынылады. Сурет салу үшін орындар аласа көкжиекпен үш тоқсанда барлық олар шамамен орналасады күрделілік бойынша бірдей және жеребе бойынша анықталады.

Тапсырманың орындауына 4 академиялық сағат беріледі. Жұмыс А2 форматты (42х60 см) парақтарында тапсырылады.Аты-жөні немесе қандайда бір белгілері бар жұмыстар бағаланбады.

ЖҰМЫСТЫ БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ:

Шығармашылық емтиханңын мақсаты - сындарлы суретке дағдаларының деңгейін бағалау, кеңістікте ойлау, көлемді кескінді талдай білу,сызықтық және әуе болашағының заңдарын меңгеру.

Жұмысты бағалау кезінде ескеріледі.

Қойылатын талаптар; формат А-2

- 1.Қағаз бетіне үйлестіру
- 2.Конструктивті – кеңістік шешім.
- 3.Гипсті бастын жарық пен көлеңкесін құрастыру.
- 4.Материалдық модельді анықтау.
5. Техниканы орындауды сақтандыру.

40-45 балл - форматта бейненің сауатты орналасуы, объектінің кеңістікте берілген ережесі, пропорцияның нақты берілуі, сындарлы құрылыстар

және капительды перспективалық қысқарту, капитель көлеңкесінің көлемін анықтау, штрихтың және суреттің мәдениеті жоғары болса.

30-35 балл.-форматта орналасқан суреттің елеусіз қысқарту, кеңістіктегі объектінің ережелерін дәлсіз беру, пропорцияны жеткілікті дәл беру, сындарлы құрылыстарды шағын бұрмалау және капительды перспективалық қысқарту, капительдың көлемін көлеңке анықтайды, штрихтың және суреттің жоғары мәдениеті.

25-30 балл. –форматта суреттің сәтсіз орналасуы. Кеңістіктегі объектілердің ережелерін дәлсіз беру, пропорция беруде шамалы бұрмалау, сындарлы құрылыстарды және капительды перспективалық қарастырудағы кішігірім қателіктер; капитель көлемінде көлеңке болмаса, штрихтың және суреттің мәдениеті жоғары болса.

15-30 балл. –форматта суреттің сауатты орналаспауы, объектінің ережелерін беруде қателіктер, пропорция беруде бұрмалау, сындарлы құрылыстарды және капительды перспективалық қарастырудағы кішігірім қателіктер; капитель көлемінде көлеңке болмаса, штрихтың және суреттің мәдениеті қанағаттанарлық болса.

10 балл.-форматта сурет қате орналасса; объектінің кеңістікте берілген ережесі болмаса, пропорция беруде өрескел қате жіберу, сындарлы құрылыстарды және капительды перспективалық қысқартудағы маңызды қателіктер; капитель көлемін бұздана немесе көлеңке болмаған жағдайда, штрихтың және суреттің мәдениеті қанағаттанарлықсыз болса.

ТАПСЫРМАНЫҢ ОРНЫДАУ ТӘРТІБІ ҰСЫНЫЛАДЫ

- 1- Кезең.** Үлгінің талдауы және парақтың композициялық шешімі. Негізгі анықтау керек парақтағы өткізуден бұрын бірінші сызықты анықтау керек. Қарап шығып және тап қалған орнынан суретке үлгі жан-жағынан еске сақтап кірісеміз. Парақтағы орындары парақтың алдында парақтың өлкесі және жүйделі қарағандағысы көбірек сәл тастап кетеді, бірақ бұл қашықтықтардың бұл суреттері көз қарасқа бір шамалы көрінетіндей етіп. Майда немесе өте ірі маңызды суретін салып алмау.
- 2- Кезең** Кеңістіктегі басты жағдайын қазіргі жағдайда маңызды дұрыс тапсыру. Ол үшін шартты қосалқы сызықтар байланыстыруға керек (немесе профилді) орта және көз сызықты. Орта сызық маңдайдың ортасы, кеңістікті және бұлақтың ортасы арқылы өтеді және екі симметриялық жартыларға басты бөледі.
- 3- Кезең** Бөлшектерді талқылау. Бас біртіндеушілік барлық басты суреттің жүргізуін бөлшектерді талқылаудың жанында әрбір бөлшекті

конструкцияны және байланыс оны бастың ортақ формасымен негізінен ашық ұсынуы керек. Оның сипатын мұрынның призмасын суретін сала-оның жағдайыбеткі орнықсыз байланыстыру көру; қанаттар енді кеңсірік қаншалықты, мұрынның ұшы қаншалықты негізге және кеңсірік қарағанда сөз сөйлейді. Көз суретін сала-көз шарасы бытқыл отырғызылған шар тәрізді формалардың сипаты көздің қиығы сонан соң істейін деп тұрған отыруға бастапқыда тапсыру. Көз қарама-қайшы сипат көру керек: Көз жоғары сыртқы Бұрыштар немесе ішкі сызық қасында жоғарғы төменгі ғасыр жылтыратылған саялы жуандықты бақылау.

4 - Кезең Құрал суретінің көлемділігінің формаға байланысты жарықтық шекарасын бақылау керек. Шеке-ра алыс болған сайын көлеңкесін түсіру алшақтай түседі.

«Сурет» пәнінен шығармашылық емтихан

6B0730 «Сәулет» мамандығы бойынша

Қойылатын талаптар; формат А-2

- 1.Қағаз бетіне үйлестіру
- 2.Конструктивті – кеңістік шешім.
- 3.Гипсті бастын жарық пен көлеңкесін құрастыру.
- 4.Материалдық модельді анықтау.
5. Техниканы орындауды сақтандыру.

Тапсырманы орындау уақыты – 4 сағат.

Тақырыбы: «Гипсті Апполонның басы »

ҰСЫНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1.Есмұхан Ж.М. Черчение : Учебник для 9 классов общеобразовательных школ , -Алматы : Издательство « Мектеп » . 2005ю 128 с .

2. Карточки - задания по черчению : 9 кл .: / ВВ . Степанова , Л.Н. Анисимова В.А. Гервер и др .; Под ред . В.В. Степаковой . - М .: Просвещение , 2000. - 64 с . , ил .